

NDITỌ HEBREW ITA

Daniel 3:1-30.

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 420

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Sese ami mmokut owo inañ etarade esaña ke ufọt ikañ oro, baba ñkpọ kiet inyuñ inamke mmọ: ndien idem ọyọhọ inañ ebiet eke eyen Abasi” (Daniel 3:25).

Mme Edidiọñ Ye Idomo

Ema emenere Daniel idaha tutu osim itie andikara ofuri ikpehe ukara Babylon, enye ekedi etubom mme andikara kpukpru mme ọfiọk-ñkpọ owo. Ke ebeñe esie, ema emek mme ufan esie ita, Shadrach, Meshach ye Abednego, enim ke mme itie ukara ke Babylon.

Ediwak ini, ke uwem anditiene-Christ ini edidiọñ esiwak ndidiana ye ini idomo: ñkaiso ye mfiakedem, ndaeyo ye ukwọ-edim. Nnyin ikot ke 1 Peter 4:12 “ekuyik ikañ-ikañ idomo eke odude ke otu mbufo, eke etienede mbufo man edomo mbufo efiọk, nte edide utibe-ñkpọ ọwọrọ mbufo.” Oro edi ubak ufọk-ñwed emi Abasi onyimedede nditọ Esie esaña ebe ke ọkpọsọñ idomo emi akadianade ye edimenere idaha mmọ.

Mbiet O-Gold

Edidem Nebuchadnezzar emi mikọfiọkke Abasi ama anam mbiet o-gold emi ekedide ñkpọ nte ikpat anañ ye duop ke uniọñ ye ikpat usukkiet ke ubom onyuñ owuk enye ke una-isọñ Dura ikpehe ukara Babylon. Enye ama ọdọñ ekot mbọñ, mme andikara, mme etubom mbon-ekọñ, mme ebierikpe, mme akama-okuk, mme ọnọ-item, mme ekpe-ikpe obio ye kpukpru mme andikara ke mme ikpehe ukara ete edi ke usọrọ mbiet oro. Ke ini mme owo emi ema ekeda ke iso mbiet o-gold oro, owo emi edide akwa etiñ-ikọ edidem ama adahada ataña ete “ke ewuk mbufo mme idut, ye obio, ye usem, ete, Ke ini emi mbufo ekopde uyo obukpoñ ye ifiom, ye harp ye sackbut, ye psaltery, ye dulcimer, ye kpukpru oruk ndido, mbufo eduọñọ ke isọñ enyuñ etuak ibuot enọ owo o-gold . . . ndien ama edi owo ekedede eke mididuọhọ ke isọñ, midinyuñ ituakke ibuot, kpasuk ndo-ndo oro eyemen enye eduok ke ufọt akwa ikañ eke asakde” (Daniel 3:4-6).

Nso utọ ewuhọ! Nso utọ idomo! Nte nditọ Abasi eyeduọñọ ke isọñ etuak ibuot enọ mbiet-o-gold? Nte Abasi ikọdọhọke ite: “Kunyene abasi efen ukọrọ ye ami. Kunam edisọi ñkpọ unọ idem fo, . . . kunuhọ unọ mmọ” (Exodus 20:3-5)?

Ke utọ ini ndik ntre, nso ke afo akpanam? Nte afo ekpemenere iso fo ese Heaven onyuñ ọbọñ akam ọnọ ñkukure Abasi akpanikọ, me afo akpatuak ibuot ndusuk ke ata ekpri ini?

Ndisọñọ-nda Ke Ini Idomo

Kpukpru owo ema etuak ibuot, ke esiode Shadrach, Meshach ye Abed-nego efep. Owo ama ada ndise mmọ, koro imokot ke mbuk ite mme owo emen mmọ eketiñ enọ edidem. Nte enye ikonimke ewuhọ ite ke ini ndido edisiorode uyo kpukpru owo enyene ndiduọñọ ke isọñ nnyuñ ntuak ibuot? Nte edidem ikowukke ite ke eyemen owo eke minamke ntre eduok ke akwa ikañ eke asakde? Ih, edidem ama ọnọ ewuhọ. Edi “mme mmọ emi, o edidem ibatke fi ke baba ñkpọ kiet; mmọ ikponoke abasi fo, inyuñ ituakke ibuot inọ owo o-gold emi afo onimde” (Daniel 3:12).

Ke ọkpọsọñ iyaresit esie, Edidem Nebuchadnezzar ọnọ ewuhọ ete eda nditọ Hebrew ita oro edi ke iso imọ. “Shadrach, Meshach ye Abed-nego, nte mbufo ekokoi enam? Nte mbufo inamke ñkpọ inọ abasi mi, inyuñ ituakke ibuot inọ owo o-gold emi ñkonimde”? (Daniel 3:14). Me nte mmọ ikosukke ibuot inọ edidem, sia ema ekenim mmọ ke itie ukara? Me nte ikọ Abasi ikpepke nnyin ndisuk ibuot nno mme andikara (Titus 3:1; 1 Peter 2:13)? Nte nnyin ikposukke ibuot inọ mme mbet isọñ nnyin ye mme

andikara nnyin? Ih, nnyin imekeme ndinam ntre ke ini mme mbet esañade ekekem ye Ikọ Abasi. Edi ke ini misañake ikekem ye Ikọ Abasi, nnyin “inyene ndikop uyo Abasi ñkan uyo owo” (Utom Mme Apostle 5:29). Ke ndusuk idut kpa ye mfin emi ñko emen Abasi ye Ikọ Esie enim ñkañ-ñkañ ndien ema enyik mme owo ndikpe mbiere ndida nnọ me nditre ndida nnọ Christ. Nnyin imọkọm Abasi koro ke idut nnyin imenyene mme mbet emi ekpemedede mme anditiene-Christ ndien nnyin ke inyeneyene unen ndikpono Abasi nte enemde nnyin, edi usen ke edi emi edibode nnyin unen oro.

Kpa ye mfin emi ñko, idomo edi etiene kpukpru owo usuñ kiet me eken. Mkparawa ke ufọk-ñwed esisobo ye edinam mkpe-mbiere. Ih ih, owo ididohoke mmọ ite ekpono owo o-gold me nditop mmọ nsin ke ebiet eke asakde ikañ. Edi mmọ esobo ye mkpe-mbiere ndida nnọ Abasi me ndida nnọ ererimbot. Nte afo eyesaña ye mkparawa iren ye iban eke ererimbot anam onyuñ esine edisine-ñkpọ nte mmọ enamde? Nte afo eyetre mboho ufọk-Abasi aka mme edinam inemesit ke ufọk-ñwed? Me afo eyekañ idem fo ke mme ndusuk ñkpọ inem uwem emi man oto do enem Abasi esit? Emi ekeme nditie nte ata ñkpri ñkpọ edi ke uwem nnyin ke usen ke usen nnyin ke inanam iwut mmọ emi ekperede nnyin, ye Abasi ñko, edieke ete-ufọk nnyin edide Abasi me satan. Kpukpru ini eke nnyin inamde nnen-nnen mkpe-mbiere, ke ofuri esit, nnyin imenyene nsọñọ-idem inọ ekọñ eke edidide ke iso.

Ke Obube Ikañ

Edidem ama onyime ndinọ Shadrach, Meshach ye Abed-nego ifet efen. Ndido eyefiak osioro uyo, ndien edieke mmọ ediduode ke isọñ enyuñ ekpono mbiet oro, eyefon; edi edieke mmọ midinyimeke, edidem ama ọdohọ ete ke “ndo-ndo oro eyemen mbufo eduok ke akwa ikañ eke asakde; ndien ewe abasi odu eke edikemedede ndinyaña mbufo nsio mi ke ubok?”

Ke uko, mmọ ema ebọrọ edidem ete: “nnyin ikpahakpa ndibọrọ fi baba ñkpọ kiet. Sese, Abasi nnyin emi nnyin inamde ñkpọ esie emekeme ndinyaña nnyin nsio ke akwa ikañ emi asakde: ndien enye eyenyaña nnyin osio fi ke ubok; O-edidem. Ndien midighe ntre, fiok O-edidem, ete nnyin ikwe nte inamde ñkpọ abasi fo, inyuñ ikwe nte ituakde ibuot inọ owo o-gold emi afo ekenimde.” Emi ama anam esit ọdodiọñ ofut edidem ndien enye ọnọ uyo ete enam ikañ otim ọsọñ utim ikatiaba akan nte akam esifiopde ndien yak mkpọsọñ owo ke otu mbon-ekọñ esie ebọp Shadrach, Meshach ye Abed-nego enyuñ emen mmọ ye uwem etomo edọñ ke akwa ikañ eke asakde. Ema enam uyo edidem ke ndo-ndo oro. Ye kpukpru ọfoñ mmọ ke idem ye itam ye mbọbọ ke ibuot, ema etomo mmọ edọñ ke ikañ emi okofiopde tutu akabare owot mbon emi eketomode mmọ edọñ ke ikañ.

Erikan

Nte Abasi ama ayak ñkpọ anam mmọ? Baba; edi Enye ama ayak mmọ eduk ke esit ikañ ndien Enye ọsuhore oduk ye mmọ, ye akwa mkpaidem, edidem ama ọdohọ ete, “Nte idighe owo ita ke nnyin ikọbọp iduok ke ufot ikañ? Mmọ ebọrọ edidem, ete, ke edi akpanikọ, O-edidem. Enye ọbọrọ onyuñ ọdohọ ete, Sese, ami mmokut owo inañ etarade esaña ke ufot ikañ oro, baba ñkpọ kiet inyuñ inamke mmọ: Ndien idem ọyohọ inañ ebiet eke eyen Abasi.”

Enye okot mmọ enyiñ onyuñ ọdohọ ete, “Mbufo ikot Abasi Ibom ewọñọ edi.” Mbon uko ita emi ema ekenyene akwa erikan emi otode Abasi ema esaña ke ikañ ewọñọ edi. Ikañ ikotukke baba idet ibuot mmọ kiet me ọfọñidem mmọ, baba utebe nsuñ-ikañ ikonyuñ iduhe mmọ ke idem.

Kere baña akwa ukpuhore emi akadade itie ke uwem edidem emi ọkọdohode ete, “Ekọm Abasi Shadrach, Meshach ye Abed-nego, emi ọkọdohode angel esie, onyuñ anyañade ikot esie emi ebuotde idem ye Enye, enyuñ ekpuhorede uyo edidem, enyuñ eyakde idem mmọ man ekunam ñkpọ ekonyuñ etuak ibuot enọ baba abasi kiet ke mibohoke Abasi idem mmọ.” Enye ama ọnọ uyo ete yak ekpok kpukpru owo, me idut me usem eke editiñde ikọ edian Abasi owo ita emi mbai-mbai, koro “baba Abasi efen eke ekemedede ndinyaña ntem miduhe.”

Edifiak Mmenere Itie

Nso ke edidem akanam ọnọ Shadrach, Meshach ye Abed-nego? Enye ama emenere mmọ itie ke ikpehe ukara Babylon. Oro ekedi ubak utip nsọñọ-nda mmọ ke Abasi. Edi utip eke akande oro ekedi

mme owo ndifiok enye emi ekedide Abasi oto koro nditọ Hebrew ita emi ekesinde ndikpono mbiet o-gold.

Mbuba

Edieke afo edide anditiene-Christ, ti ete mme mkparawa ererimbot ke ese uwem fo. Mmọ ke ese me afo ke ọsọn ada ke ini idomo edide me ke ọkpọt afiak edem. Nka-iferi eyen ufok-nwed kiet okodu ke itie edinam mbon ererimbot ke enye ọkpọnde ufok-nwed ndien esit esie obiom enye ikpe abaña edinam oro. Ini kiet enye etiñ ke esit esie ete “emi idighe itie eke anditiene-Christ okpodude.” Enye ama ọkpọn itie oro adaha ọnyọn ufok. Mfin enye edi ọkpọsọn owo emi anamde utom ọnọ Abasi. Edieke afo edisọnọde ada ke ekpri idomo eke ebietde eke esie oro, afo eyekọri ke odudu ke ini “ikañ-ikañ idomo” emi afo edisobode ke usuñ fo.

Kere baña ukpuhọre emi okpodude ke mbuk emi edieke Shadrach, Meshach ye Abed-nego ekpeduñọde eduk idomo oro. Utit mbuk emi ekpedi iduọ utu ke ndikpedi erikan! Ediwak owo enyene edidiọn ye uñwam koro nditọ Hebrew ita emi ekebuotde idem ye Abasi. Nnyin imekeme ndinyene ediwak ukpep-nkpọ nto “iren owo ita emi ikañ mikenyleneke odudu ndinam mmọ nkpọ.”

MME MBUME

- 1 Nso utọ idaha ke Daniel akakama ke ini emi?
- 2 Nso utọ itie ukara ke ekenọ Shadrach, Meshach ye Abed-nego?
- 3 Tiñ nkpọ baña mbiet o-gold emi edidem akanamde.
- 4 Nso utọ ufen ke ekeñwọnọ ndinọ mmọ eke mikatuakke ibuoit inọ mbiet o-gold emi?
- 5 Edidem akanam didie ọfiok ete nditọ Hebrew ita ikatuakke ibuoit mmọ?
- 6 Nso ke edidem ọkọdọhọ ke ini mmọ edide ke iso esie?
- 7 Mmọ ekebọrọ edidem didie?
- 8 Mme anie eketomo mmọ edọn ke ikañ?
- 9 Oyọhọ owo inañ ke edeme ikañ ekebiet anie?
- 10 Nso ke nnyin ikpep ito mbuk emi?